

Sygn. akt III AUa 896/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Małgorzata Pasek (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2016 r. w Lublinie

sprawy H. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji H. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 13 lipca 2015 r. sygn. akt VIII U 1778/14

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego, w ten sposób, że przyjmuje H. P. do obliczenia wysokości emerytury kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury bez pomniejszania o kwoty pobranych emerytur;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz H. P. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 896/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. po rozpoznaniu wniosku z dnia 23 maja 2014 roku przyznał H. P. prawo do emerytury od dnia 1 maja 2014 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłosiła wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru ze wskaźnikiem ograniczonym do 250 % i kwotą bazową 2.059,92 złotych. W związku z przepracowaniem co najmniej 30 miesięcy po dacie przyznania emerytury do obliczenia części socjalnej zastosowano kwotę bazową obowiązującą w dniu nabycia prawa do emerytury, tj. w dniu 1 maja 2014 roku.

W złożonym od tej decyzji odwołaniu H. P. domagała się jej zmiany przez ustalenie wysokości świadczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 13 lipca 2015 roku oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

H. P. urodzona (...) w dniu 25 maja 2007 roku złożyła wniosek o ustalenie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 24 lipca 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawczyni emeryturę na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od dnia 1 maja 2007 roku. Od dnia 1 czerwca 2007 roku podjęto wypłatę świadczenia w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1994 roku do 2003 roku ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 246,15 % i kwotą bazową 2.059,92 złotych. Następnie w decyzji z dnia 19 września 2007 roku świadczenie zostało przeliczone od 1 czerwca 2007 roku po ustaleniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 254,20 %, który ograniczono do 250 %.

W dniu 23 maja 2014 roku H. P. złożyła kolejny wniosek o emeryturę, w którym domagała się obliczenia podstawy wymiaru świadczenia według najkorzystniejszego wariantu. W wyniku rozpoznania tego wniosku została wydana zaskarżona decyzja.

Sąd Okręgowy powołując treść art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że jednym z warunków obliczenia świadczenia w sposób określony w art. 26 ustawy emerytalnej jest wystąpienie z wnioskiem o emeryturę w wieku powszechnym po dniu 31 grudnia 2008 roku, co potwierdzone zostało w powołanym orzecznictwie sądowym.

Sąd pierwszej instancji podniósł, że regulacja szczególna art. 55 ustawy wymaga wykładni ścisłej. W szczególności wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy nie może być rozumiany jako wniosek o przeliczenie, ponowne przyznanie tego samego świadczenia lub wniosek o ponowne obliczenie wysokości przyznanej emerytury na podstawie tego przepisu (art. 27 ustawy) według nowych zasad, jeżeli wcześniej emerytura (przyznana na wniosek złożony przed 31 grudnia 2008 r.) została obliczona według dotychczasowych zasad na podstawie art. 27 w związku z art. 53 ustawy emerytalnej.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy przyjął, że nie jest możliwe obliczenie emerytury H. P. według art. 55 w związku z art. 26 ustawy emerytalnej, gdyż ustalono jej emeryturę w wieku powszechnym od dnia 1 maja 2007 roku. Z tych zatem względów oraz na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.

Apelację od tego wyroku wniosła H. P., która zaskarżając wyrok w całości zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 26 w związku z art. 55 i art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r, poz. 1440 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię i zastosowanie oraz naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez nierozważenie w sposób dostateczny zebranego w sprawie

materiału dowodowego i sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, które w jej ocenie doprowadziły do nierozpoznania istoty sprawy.

Powołując powyższe zarzuty apelująca domagała się zmiany wyroku przez nakazanie organowi rentowemu przyznanie emerytury od dnia 1 lipca 2014 roku w wysokości obliczonej na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jako alternatywny zgłosiła wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni zasługuje na uwzględnienie.

Za uzasadniony należy uznać zarzut apelacji, że Sąd Okręgowy dokonał ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego.

W szczególności Sąd pierwszej instancji wadliwie przyjął, że wnioskodawczyni w 2007 roku nabyła prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.). W rzeczywistości organ rentowy ustalił H. P. urodzonej (...) legitymującej się ponad 30 – letnim okresem składkowym i nieskładkowym prawo do takiego świadczenia od dnia 1 maja 2007 roku (tj. przed ukończeniem przez nią 60 roku życia) w oparciu o przepis art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, co potwierdził organ rentowy w piśmie z dnia 12 lutego 2016 roku (k. 49 – 50). Była to zatem emerytura wcześniejsza, po przyznaniu której wnioskodawczyni kontynuowała zatrudnienia, a z wnioskiem o emeryturę po ukończeniu wieku emerytalnego (powszechnego) 60 lat wystąpiła w dniu 23 maja 2014 roku, jednocześnie domagając się wyliczenia jej według najkorzystniejszego wariantu.

Niewątpliwie emerytura przyznana na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczy ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy ukończyli powszechny wiek emerytalny określony w tym przepisie i wykazali okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 20 lat dla kobiet. Jest ona obliczana według zasad określonych w art. 53 ustawy jako procent kwoty bazowej oraz okresów składkowych i nieskładkowych wyliczony według wskaźników wskazanych w art. 53 ust. 1 pkt 2 - 3 z uwzględnieniem art. 55.

Przepis art. 55 cyt. ustawy stanowi, że ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 roku może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Zatem dla niektórych osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. przewidziana została możliwość obliczenia emerytury według wartości zgromadzonych składek, na zasadach określonych w art. 25 i 26 ustawy. Jednakże dotyczy to tych osób, które po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego pozostawały w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych, a z wnioskiem o emeryturę wystąpiły po dniu 31 grudnia 2008 roku. Warunkiem uwzględnienia takiego wniosku jest ustalenie, że emerytura obliczona na podstawie art. 26 jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Wykładnia tego przepisu jest obecnie oczywista, potwierdzona jednolitym orzecznictwem sądów, w tym Sądu Najwyższego, który wyjaśnił treść omawianego przepisu prawa w uchwale z dnia 4 lipca 2013 r. II UZP 4/13 (OSNP 2013.21-22/257).

Organ rentowy w toku procesu przedstawił hipotetyczne wyliczenie wysokości emerytury wnioskodawczyni z zastosowaniem reguł określonych w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wynosi ona od 1 maja 2014 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku - 5.922,85 złotych. Podstawą obliczenia emerytury w takiej sytuacji stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy

obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ubezpieczonej.

W sprawie niniejszej kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 314.791,44 złotych, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 793.373,66 złotych, średnie dalsze trwanie życia wynosi 187,10 miesięcy, co daje wyliczoną kwotę emerytury na 5.922,85 złotych (k. 57), podczas gdy emerytura obliczona w sposób określony w art. 53 ustawy emerytalnej równa jest kwocie 4.631,55 złotych (k. 50).

Jednocześnie należy stwierdzić, że nie ma podstaw do pomniejszenia wyliczonej emerytury o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych wcześniejszych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie społeczne albowiem przepis art. 55a wszedł w życie z dniem 1 maja 2015 roku (Dz.U. z 2015 r., poz. 552), nie może mieć więc w sprawie zastosowania, skoro skarżąca z wnioskiem o emeryturę wystąpiła w dniu 23 maja 2014 roku.

W tej sytuacji za zasadny należy uznać zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego albowiem emerytura H. P. powinna być obliczona w sposób określony w art. 55 w związku z art. 26 cyt. ustawy, bowiem wniosek o świadczenie złożyła ona po dniu 31 grudnia 2008 roku, kontynuowała ubezpieczenie po osiągnięciu wieku emerytalnego, a emerytura obliczona w powyższy sposób jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z tych zatem względów oraz na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.

Barbara Mazurkiewicz – Nowikowska Małgorzata Rokicka - Radoniewicz Małgorzata Pasek